

Indische kopjes die symbool staan voor de tropische jaren van de familie... Dan heb je het nauwelijks over materiële waarde, en veel meer over verbondenheid, over geschiedenis, over wie jij was in dat gezin.'

Vooraf sieraden kunnen heel wat losmaken, weten ze uit alle antwoorden op de enquête. 'Vermoedelijk doordat mensen die op de huid dragen. Dichterbij dan dat kun je niet komen bij een overleden ouder.'

Maar hoe verdeel je die éne ring waarmee moeder haar leven lang rondliep onder drie zussen? Een onmogelijke opgave, tenzij je een goed doorschuifstelsel weet te organiseren. Geen wonder dat zelfs heel wat mensen die in de enquête van Van den Eerenbeemt aangaven dat zij een nalatenschap probleemloos hadden afgehandeld, toch meldden dat ze soms wel hadden moeten slikken.

Elkaar iets gunnen

Dat het vooral de 'kleine erfenis' is die gedoe oplevert, is een heel herkenbare observatie, zegt nalatenschapsmediator Maartje van Hazendonk. Sinds twee jaar biedt de Leidse oud-kandidaat-notaris haar bemiddelende diensten aan bij boedelverdelingen. Ook haar is het opgevallen dat er het hardst wordt gevochten om 'dingen met een verhaal':

Maar, vermoedt ze, uiteindelijk staat de strijd om die spullen vaak weer voor de strijd die de kinderen uit zo'n gezin al sinds hun jeugd leveren om de liefde van hun ouders – liefde en aandacht die ze hun leven lang hebben geprobeerd te 'verdienen', soms ten koste van elkaar. 'Die rivaliteit speelt op zo'n moment weer op. "Waarom zou jij speciaal pa's manchetknopen krijgen? Vroeger kreeg jij ook al het meest!" Die ondertoon...'

Hoe reageert Van Hazendonk op zulke uitbarstingen? 'Doorvragen,' antwoordt ze. 'En ik begin er ook zelf over. "Wat kreeg je van je ouders? Wat heb je gemist?" In zekere zin is zo'n *mediation* vaak een vorm van uitgestelde familitherapie. Dat kan heel pijnlijk zijn, maar uiteindelijk pakt het vaak juist goed uit. Dan komen er verhalen los die broers en zussen van elkaar niet kenden, en hoor je ineens: "O, zit dát erachter! Tuurlijk, dan is dat beeldje voor jou."

'Elkaar iets gunnen' noemen Van den Eerenbeemt en Bakhuizen die reactie. Er rekening mee houden dat iets voor de een meer

HOLLANDE HOOGTE

emotionele waarde heeft dan voor de ander. 'Broers en zussen die daartoe in staat zijn geweest, kijken vaak met een goed gevoel terug op de boedelverdeling. Zelfs als ze "wel even hebben moeten slikken".'

Wat ook een goed gevoel oplevert, is als de erfgenamen elkaar erkenning hebben gegeven: 'Dat ze tegen die ene zus hebben gezegd: "Jij hebt de laatste jaren het meest voor moeder gezorgd, jij mag het eerst uit de sieraden kiezen." Mensen die dat kunnen, krijgen zelden ruzie.'

En gelukkig blijkt uit het onderzoek van Van den Eerenbeemt dat we daar in Nederland ook best nog toe in staat zijn. Tegenover het kwart dat meldt dat de verdeling van de erfenis ruzie en zelfs breuken heeft opgeleverd, staat namelijk een even grote groep die meldt dat de familieverhoudingen sindsdien zijn *verbeterd*. ■

Meer weten over erfenisconflicten?

- Else-Marie van den Eerenbeemt en Nelly Bakhuizen: *Om de lieve vrede. De erfenisverdeling na het overlijden van de ouders*, Prometheus, verschijnt eind mei.
- Nalatenschapsmediator Maartje van Hazendonk: denalatenschapscoach.nl